

Materiál na rokovanie

18. Hospodárskej a sociálnej rady SR

18.08.2025

k bodu č. 16

Stanovisko ZMOS

Návrh

zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Všeobecne k materiálu:

Predkladaný návrh zákona rieši najmä komplexnú reformu špeciálnych výchovných zariadení, úpravu podmienok vykonávania diagnostiky v diagnostických centrách a poskytovanie starostlivosti v reedukačných centrách.

Ďalej postupné zníženie veku dieťaťa, pre ktoré bude predprimárne vzdelávanie povinné, na tri roky veku ako aj úpravu hodnotenia žiakov v základných školách a stredných školách vrátane rozšírenia možnosti hodnotiť slovným hodnotením.

Dôležitou zmenou má byť aj zjednotenie prihlášok na vzdelávanie a ich elektronizácia v materských, základných aj stredných školách.

Návrh zmien sa dotýka aj stredných škôl a to najmä v o možnosti vykonania dodatočnej maturitnej skúšky najviac z dvoch ďalších predmetov pre fyzické osoby, ktoré vykonali maturitnú skúšku, precizovanie vykonania maturitnej skúšky upraveným spôsobom, ak sa žiak zo závažných dôvodov nemôže zúčastniť maturitnej skúšky v škole, precizovanie organizovania pomaturitného štúdia a ďalších.

Pripomienky k materiálu:

V rámci medzirezortného pripomienkového konania k návrhu tohto zákona boli zo strany ZMOS uplatnené zásadné pripomienky, a to predovšetkým k:

§2 písm. a))), ktorým sa mala zaviesť povinnosť pre zriaďovateľov prijímať deti do škôl na základe "obvyklého pobytu" a nie trvalého pobytu. ZMOS žiadal o vypustenie tohto bodu z návrhu zákona, pričom ako dôvod sme uvádzali, že na jednej strane chápeme snahu predkladateľov o to, že vymedzením pojmu "obvyklý pobyt" chce reagovať na potreby aplikačnej praxe prijímania detí do materských a základných škôl, a tiež na množstvo rodín, ktoré majú trvalé bydlisko niekde inde ako je ich obvyklý pobyt.

Avšak pre obec je trvalý pobyt obyvateľa žijúceho na jeho území kľúčový k tomu, aby na základe počtu obyvateľov s trvalým bydliskom došlo k správne rozpočtovému určeniu daní, ktoré obec nevyhnutne potrebuje, aby bola schopná plniť si svoje kompetencie, rozvíjať sa a budovať infraštruktúru vrátane školských zariadení!

Upozornili sme, že hlavným zdrojom príjmov obcí sú dane, predovšetkým daň z príjmu fyzických osôb, daň z nehnuteľnosti, ale aj ďalšie miestne dane a poplatky a tie predsa prichádzajú obci na základe kritéria trvalého bydliska obyvateľa. Súčasne ak má obec postaviť škôlku, vytvoriť dostatočný počet miest v nej pre deti narodené na svojom území, potrebuje mať financie, prostredníctvom ktorých bude môcť toto zabezpečiť. Ak obyvateľ, ktorý roky žije v jednej samospráve, užíva jej výhody, ale podielová daň prichádza obci, kde má ten občan trvalý pobyt, potom nemôže takýto občan očakávať, že obec v ktorej žije a má len obvyklý pobyt bude mať dostatočné zdroje na adekvátny rozvoj.

Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Pričom paragrafové znenie bolo upravené na základe vzájomnej dohody s tým, že pôjde len o osoby s trvalým pobytom na území obce bez konkrétnej adresy, resp. na adrese obecného úradu, čo je pre ZMOS a zriaďovateľov akceptovateľné.

V prípade pripomienky týkajúcej sa informačného systému podregistra a potreby zvlášť malých obcí preveriť pripravenosť na realizáciu elektronických prihlášok na predprimárne vzdelávanie bola pripomienka preklasifikovaná na obyčajnú, avšak po dohode s rezortom školstva budú realizované odborné webináre k tejto problematike a hlavne menším zriaďovateľom, ktorých sa uvedená zmena dotkne bude poskytnutá odborná podpora v súčinnosti ZMOS a rezortom školstva.

ZMOS teda nemá k predloženému návrhu zákona ďalšie pripomienky.

Záver

ZMOS navrhuje, aby HSR SR odporučila predložený návrh zákona na ďalšie legislatívne konanie.

doc. PaedDr. Jozef Božík, PhD.
predseda ZMOS